

Verpleeghuis- woon- en thuiszorg

Toediening van medicijnen

Werkgroep Infectiepreventie
Vastgesteld: januari 2004
Gewijzigd: februari 2004
Revisie: januari 2009

Aan de samenstelling van deze richtlijn werd, behalve door leden en medewerkers van de WIP, bijgedragen door: de heer prof. dr. H.J.M. Cools, De Bieslandhof, Delft; mevrouw E. Dekker, St.Lucas Andreas Ziekenhuis, Amsterdam en mevrouw G.V.M. Koopmans-Zwanenburg, Ziekenhuis Leyenburg, Den Haag.

Dit document mag vrijelijk worden vermenigvuldigd en verspreid mits de Werkgroep Infectie Preventie (WIP) als bron wordt vermeld.

Controleer altijd of dit de meest recente versie van de richtlijn is (zie www.wip.nl). De WIP acht zich na het verschijnen van een update niet meer verantwoordelijk voor gedateerde versies van de richtlijn.

Opmerkingen over deze richtlijn ontvangen wij graag via stwip@wip.nl.

DISCLAIMER

De geplande revisiedatum van deze richtlijn is verlopen. Dit kan betekenen dat de richtlijn (op onderdelen) niet meer up-to-date is. De gebruiker dient daarom zelf na te gaan of deze richtlijn nog up-to-date is.

Werkgroep Infectie Preventie
p/a Leids Universitair Medisch Centrum
Kamer C7-P-131
Postbus 9600
2300 RC Leiden
T 071 52 66 756
E stwip@wip.nl
I www.wip.nl

Inhoudsopgave

1	Zalf aanbrengen in/op oog/oor/huid	1
2	Druppels toedienen in oog/neus/oor	1
3	Toedienen per inhalatie	1
4	Vaginale en rectale toediening	2
Bijlage A.	Literatuur	3

1 Zalf aanbrengen in/op oog/oor/huid

- ☞ Aanbevolen wordt bij voorkeur alleen tubes of kleine potjes zalf te gebruiken.

Zalven en pasta's zijn een voedingsbodem voor bacteriën. In grote potten zal door het veelvuldig openen gemakkelijk besmetting (en groei) optreden. Zalven en pasta's mogen daarom alleen met een schone verpakte spatel of steriel gaas uit potje of tube worden gehaald.

- ☞ Spatels of gaasjes die met de huid in contact zijn geweest mogen nooit nog een keer worden gebruikt om zalf te nemen.
- ☞ Om besmetting met bacteriën vanuit de lucht te voorkomen, mogen potjes zalf of pasta niet langer open staan dan strikt nodig is.

Zie ook paragraaf Druppels toedienen in oog/neus/oor

2 Druppels toedienen in oog/neus/oor

- ☞ De druppelvloeistoffen zijn steriel en patiëntgebonden.

- ☞ Geconserveerde druppelflesjes worden na opening eenmaal per maand vervangen.

Daartoe is het noodzakelijk dat op ieder flesje dat geopend wordt de openingsdatum wordt genoteerd.

- ☞ De flesjes worden afgesloten bewaard; flesjes die open of zonder openingsdatum worden aangetroffen, worden verwijderd.
- ☞ Bij het druppelen van resp. oog, neus, oor, mag het uiteinde van de tip niet in contact komen met huid of slijmvlies. Wanneer dit toch gebeurt, wordt de flacon verwijderd.

3 Toedienen per inhalatie

Voor de toediening van medicamenten voor de behandeling van luchtwegaandoeningen worden in bepaalde gevallen vernevelapparaten gebruikt. Meestal wordt gebruik gemaakt van een vernevelaar die werkt volgens het jetprincipe. Een door compressie opgewekte luchtstroom wordt via een medicijncupje door een sproeier geleid, zodat een aërosol ontstaat. Dit aërosol wordt via een mondstuk of kapje ingeademd. Soms wordt de medicatie verdund met fysiologisch zout. Uit onderzoek blijkt dat medicijncup, aërosol en fysiologische zoutoplossing micro-organismen kunnen overbrengen[1].

- ☞ De medicijn cups die worden gebruikt bij verneveling zijn persoonsgebonden [2].
- ☞ Na ieder gebruik worden de medicijn cups huishoudelijk gereinigd, nagespoeld met alcohol 70% om het droogproces te bevorderen en aan de lucht gedroogd [3].
- ☞ Masker, mondstuk, koppelstukken en slang van de vernevelaar zijn persoonsgebonden en worden dagelijks huishoudelijk gereinigd (bijvoorbeeld in de vaatwasmachine tijdens een aparte wasbeurt).
- ☞ De fysiologisch zoutoplossing die gebruikt wordt om de medicamenten op te lossen is steriel.
- ☞ Vanwege de geringe hoeveelheid wordt bij voorkeur een ampul gebruikt, om de steriliteit te waarborgen. Indien een naald en een spuit worden gebruikt om de vloeistof uit de ampul te halen, mogen deze maar één keer worden gebruikt.
- ☞ Voorzetkamers van verstuivers zijn persoonsgebonden.

☞ De voorzetskamer wordt iedere week gereinigd met een zeepoplossing.

4 Vaginale en rectale toediening

☞ Tijdens het inbrengen worden (niet-steriele) handschoenen gedragen. De handen worden na afloop gewassen of ingewreven met handalcohol.

Bijlage A. Literatuur

1. Struyken, V.H.J.e.a., *Problemen met gebruik, reiniging en onderhoud vernevelapparatuur in de thuissituatie*. Ned Tijdschr Geneesk., 1996. 140: p. 654-8.
2. W.I.P., *Inhalatietherapie*. Richtlijn, 1996. 26A.
3. W.I.P., *Persoonlijke hygiëne bewoners*. Richtlijn, 1992. V2.